

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Apodixes, Sive Demonstrationes Tres Horrendarvm Blasphemiarvm Ecclesiae A Calvino Reformatae, Circa tres primos Symboli Catholici Articulos

Bosendorf, Hermann

Monasterii VWestphaliae, 1608

Capvt XIII. Caluinistarum Deum non esse omnipotentem, quod idem in
diuersis locis non poßit statuere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35415

re^q non possit? Iam CREATOREM COELI
& TERRAE, reliquum est vt facias corruptorem.
Sic enim iubet Caluini oraculum: voluntate Dei,
quæ rerum est necessitas, cecidit Adamus, defece-
runt Angeli. Lib. 3. Instit. c. 22 §. 8. 4. 6. 7.

CAPVT XIII.

*Caluinistarum Deum non esse omnipoten-
tem, quod idem in diuersis locis non
possit statuere.*

Multa de hoc argumento ex Catholici^s
Feuardentius lib. 1. Theomachia^e Cal-
uinistica^e. idem persequitur cap. 14. de Deo
Caluinistarum, Becanus; & è Lutheranis fusif-
simè omniū explicat Slusselburgius, art. 3. li.
1. Theologia^e Caluinistarum. Sed opere pre-
tium non est ea huc transferre, Theses à nobis
propositas tuemur contra impudentiæ mini-
strum, mendaciorumq; architectū Vorstium,
& proinde satis ad rem nostram erit, si argu-
mēta in ijs insinuata explicemus, simulq; phi-
losophiam prædicantis oculis omnium subij-
ciamus, idq; breuius quam hactenus, ne tem-
pus, chartā, atramentumq; frustra cōsumamus
in mendacissimis mendacijs nullo fructu enu-
merandis & confutandis.

Illud aut principio sumimus, qd cū quæritur, Quid pos-
sintne omnipotens, hoc vel illud efficere, sit omni-
prius potens.

prius sit dispiciendum, an hoc illudue sit eiusmodi, cui fieri non repugnet ex se & sua natura. Neque enim ad omnipotentiam facit præstare, vt tria & quatuor non sint septem, vt homo non sit animal, aut non existat rationalis ac disciplinæ capax. quia hæc & his similia fieri repugnat, eò quod manifestâ inuoluunt contradictionem. Quod si enim est homo, vtique animal & quidem rationale sit necesse est. Sin autem animal rationale nõ est, nec etiam homo erit. Neque hæc negat prædicans §. 63. qui inde vim argumentorum perlibenter eluderet, si posset.

Argumentum I. Argumentum. Inferorum dominator cacodæmon nequaquam dicendus est omnipotens, sed orci potens. at Calvinistarum Deus est cacodæmon, iuxta principia à Caluino tradita, prout iam ante ca. 3. multis probatum est. Calvinistarum igitur Deus omnipotens non est.

Arg. 2. Argumentum. Eum nemo censuerit omnipotentem, qui multa ex ijs, quæ fieri possunt, perficere nõ potest. At multa sunt ex ijs, quæ fieri non implicat, nec tamen à Deo Caluiniano queunt perfici. Ille igitur ne utique dicendus est omnipotens.

Probatio minores. Huius syllogismi minorem, de qua cum aduersario cõtrouersia est, astruunt theses luculentis scripturis & argumentis. 1. Christum in cœna nouissima dedisse corpus suum & sanguinem

guinem Apostolis manducandum bibendum-
 que, vnum est inter ea quæ fieri potuerunt,
 adeoq; re ipsa sunt facta. Sicut & verba Chri-
 sti, quibus clariora afferri non possunt, & A-
 postolorum traditio & Sanctorum Patrum,
 qui scientia, innocentia vitæ, & miraculis cla-
 ruerunt consensus, & vniuersa per Europam,
 Asiam, Africam Ecclesia, Latini, Græci, A-
 bissini sub Ioanne presbytero, Indi S. Tho-
 mæ, Georgiani, Maronitæ, Suriani, Mozara-
 bes, populiq; alij ante Hispanorum in Indias
 veteres nauigationem, ignari Romani Ponti-
 ficis semper contestati sunt, & etiamnum con-
 tra Sacramentarios testantur. quo de argu-
 mento Bellarminus li. 4. de Eucharistia. Gre-
 gorius de Valent. in Analyfi & in 3. D. Thom.
 tom. 4. disp. 6. q. 3. Suarez tom 3. disp. 46. Mal-
 donatus in cap. 26. Matthæi, alijq;. Iam verò
 vt Christi corpus vel olim in cœna datum sit
 Apostolis, vel etiamnum detur Christi fide-
 libus, Caluini Deus efficere non potest. Hinc
 enim pro Christi corpore vero, vmbra cor-
 poris signumq; eius, non dissimiles cani Ae-
 sopico, in suis cœnulis captant; pro pretioso
 Christi sanguine, dulcè Bacchi liquorem ex-
 forbent; pro vero Dauide i. Reg. 19. simula-
 crum eius decepto populo exhibent. Non de-
 sunt ex Caluinistis quidam minorum genti-
 um, qui negent, Christum dare se non potuis-
 se Apostolis, sed tantum id facere noluisse.

Caluini
 Deus non
 potest
 Christicor-
 pus exhibe-
 re in Eu-
 charistia.

Putes id velle etiam prædicantem §. 64. vbi: *frustra*, inquit, *de potentia Dei queritur* (quasi non aliud sit potentia, aliud voluntas, & nõ multa possit Deus, quæ tamen nõ volet vnquã) *cum de voluntate nondum constat*. Verum in sequentibus deflectit alio, conceditq; cum Antesignanis Calvinistarum, cum Beza in libro contra Selneccerum, cum Martyre cõtra Heshufium, & cū alijs permultis à Sluffelburgio citatis, Deum Calvinianũ nec potuisse, nec voluisse corpus suũ in sacramento sumendũ dare, nec esse posse pluribus in locis. Quod nihil est aliud, q̃ illã ipsam minorem propositionem proximẽ positã asserere. Pergunt dein theses, & rursus secũdi syllogismi principãlis assumptionem docet hac ratione. In ijs quæ fieri possunt, est, idem corpus posse simul esse in plurib⁹ locis, simul in cælis & in terra, in altari & ad dexterã Patris. Sed nullis viribus, nulla potentia id Calvinistarũ Deus potest efficere, vt Beza, & Martyr locis cit. Simon Simonius cõtra Sceckium, Simlerus contra Iacob. Andreæ, Danæus cõtra Kemnitium, Calu. 4. Inst. c. 17. §. 24. citatus supra in thesi, vno sensu consensuque docent. Ex hoc igitur etiã capite Calvinistarum Deus aliquid non poterit facere, quod fieri nihil in se prohibeat. Quod si huius discursus arbitrum, ferre posset Calvinoprædicans Calvinistam Ioannem Casum Professore Oxoniensem in Anglia lib. 4. lapidis Philosoph.

2. Probatio minoris.

2. Calvinistarum Deus non potest idem in pluribus locis ponere.

Casus Calvinista Anglus concedit idẽ posse esse in pluribus locis simul,

soph. siue 8. lib. Phisic. cap. 3. utique iam infu-
 tus in culeum conclususque foret. Illius siqui-
 dem confessione maior est vera, cui si mino-
 rem concessione prædicantis certam subie-
 ceris, quid nisi in faccum hominem compe-
 geris? Sed nihil opus huius patrocínio, pa-
 trocinatur polytopiæ egregiè admodum Bel-
 larminus lib. 3. de Eucharistia cap. 3. Suarez
 tom. 3. citato. Nec se ipsæ deserunt the-
 ses, è quibus septima monet, quod, si vt possi-
 bilia credantur, alia quædam quæ longè dif-
 ficiliora sunt intellectu, aut certè æquè subli-
 mia, quam sit corpus idem pluribus esse lo-
 cis; hoc etiam traditum à tota Ecclesia ante
 Caluinum, potest iustissime credi vt possibi-
 le. at vel difficiliora vel æquè difficilia sunt, a-
 lia fidei mysteria, & in primis incõprehensæ
 Trinitatis. In hac enim plures sunt personæ,
 re ipsa à se inuicem distinctæ, vt hic loca plura
 realiter diuersa. Et vt in ea vna est in omnibus
 essentia substantiaq; singularis, ita hac in po-
 lytopia vnum est singulare corpus, quod ta-
 men non idem est re ipsa cum locis, sicut est v-
 num idemq; reapse (Nota Prædicans hanc vo-
 cem, teque mentiri memento qui scribis §. 85.
 errorem Iesuiticum quadragesimum esse,
 quod dicant personas non distingui vllò
 modo ab essentia, quasi reapse sit in prædi-
 cantica Grammatica idem quod nullo mo-
 do) essentia diuina cum tribus personis.

Idem esse
 posse in
 plurib. lo-
 cis 1. Arg.
 Vnica in-
 diuidua
 substantia
 potest esse
 in trib. rea-
 liter distin-
 ctis perso-
 nis. ergo e-
 tiam in tri-
 bus distin-
 ctis locis.

Seuo

Seuoca non nihil animum à fumis tuis prædicans, & noli meditari vt chartis tuis aliquid illinas: sed vt hoc cum ratione expedias; vtrum sit mirabilius captumq; humanum magis superet, rem aliquam vel corpus esse in tribus pluribusq; locis ab eo separabilibus accidentarijsq;, an vero rem vnicam singularem & indiuiduam, prorsus esse realiter idem cum Patre, idem cum Filio, idem cum Spiritu sancto. Et tamen Patrem & Filium & Spiritum S. non esse vnum idemq; realiter propter vnam illam quam habent, & à qua re nõ discrepant, impartibilem essentiam; vel, vt essentia trina non fiat, propter tres re distinctas, & quibuscum idem est, & in quibus est, personas. Infulsum autem plane est, & non nisi inscitissime ad illustrandum propositum, quod ais §. 85. plures angelos etiam eandem Angelicam participare naturam, & quidem singulos totam, vt mirum non sit id fieri in diuina. Nam $\delta\delta\varsigma$ $\delta\iota\alpha\ \pi\alpha\sigma\omega\upsilon\upsilon$ & toto cælo distat ab ea re mysterium, de quo agimus. Sermo nobis est de natura diuina singulari, de natura quæ vna est absque operatione intellectus, qualis non est natura vniuersalis Angelorum, quæ à singulis abstrahitur mente, & ad singulos, vt in quibus sit, refertur. Sed instas: quia Trinitas infinita est, ideo tota vel potius eadem est in singulis personis. At, vt verum sit, quod ais, quid hoc ad argumentum? Non id petitur, cur sit in singulis

Prædicati
essentia di-
uina singu-
laris est in
pluribus,
ad eum mo-
dum quo
vniuersale
logicum
est in infe-
rioribus.

gulis personis, idemq; cum illis, sed cur non sit trina, cum sit in tribus distinctis personis, profusq; re ipsa idem cum illis, sicuti trinum vis esse corpus, eò quod sit in tribus locis.

Eodem modo forum declinas in response ad alteram probationem thesisi. Ea erat: si Deus alium mundum conderet extra hunc & ab hoc nostro disiunctum aliquanto intervallo, Deus & in illo esset mundo simul, & in hoc nostro totus, nec tamen in illo esset spatium inter medio, vt quod sit nihil. At in eo casu vnus idemque simul esset in duobus vbi & spatijs disiunctis. Nihil ergo repugnat vnum aliquod ens esse, & permanere vnum, etiam si sit in pluribus locis. Ad hæc non nihil de immensitate & simplicitate Dei commemoras: nihil autem ad hoc, an simul in duobus illis mundis & pluribus (si faceret eos) & non in intervallo medio esset futurus, respondes.

2. Argum.
Si duos mundos faceret Deus, esset in vtroque; præsens, & tamen nõ esset in intervallo medio inter eos.

Nihilo melius occurris argumento tertio ex mysterio Incarnationis, in eadẽ thesi collecto, quo vrgetur; difficilius esse vnam hypostasim esse simul in duabus naturis perfectis & dissimilibus, creata vna, & increata altera, & cum quarum vnare idem sit & differat ab altera: quam vnam aliquam substantiam corpoream, simul esse in duobus locis à quibus cæteroqui & simul abesse, & ad quos successive possit moueri. At vnam hypostasim esse in duabus eiusmodi naturis docet mysterium

3. Argum.

Incar-

Incarnationis Christi. Potest igitur etiam vna aliqua substantia & res in duobus locis esse, vt nihilominus maneat vna, sicut vna manet hypostasis in duabus naturis. Circa hoc & præcedens argumentum prædicans velut ad latibulum refugit ad hoc, quod hypostasis & natura Dei sit purè spiritualis & infinita, eoq; tota vel potius eadem sit in singulis personis. ita §. 85. hinc etiam τὸ λόγος hypostasis eadem tota illi est in diuersis naturis, ita §. 87. Sed hæc non subsistunt. Dicere enim quod τὸ λόγος hypostasis tota vel potius eadem sit in personis singulis, eò quod & ipsa sit prorsus immensa, & merè spiritualis, nihil est aliud, quam confundere personas diuinas, & in patre constituere totam & eandem hypostasin filij, & in filio vicissim hypostasin patris, & in vtrisque hypostasin Spiritus sancti, atq; ita ex filio patrem & ex patre filium facere. Etiam modum loquendi rodit, putatq; non rectè dici hypostasin verbi in duabus esse naturis, sed dicendum naturas esse in illa. Verum ipsius Metaphysicus in suo systemate lib. I. quæst. 9. cap. 4. docere eum poterat hypostasin siue subsistentiam esse actum, per quem vnumquodq; suppositum subsistit. At actus concipitur vt in alio. Adde quod subsistentia addatur naturæ creatæ (& in Christo humane) vt illi tribuat in ratione existenti vltimum cõplementum, atqui complementum
velut

velut accessorium rectè in illo cui accedit, esse dicitur. Quod si omnino propriè prædicanti loqui libebat, dicere debuisset naturas duas, non esse illâ, sed per illam. Post hæc §. 87. *Ens nō declamat: quid ista ad rem? prorsus ineptum est à spiritu argumentari ad corpus.* Sed moneo, vt statum quæstionis melius alias præuideat. Hoc est, & *in multis.* & nō aliud quod quæritur: vtrū res vna possit vna manere, & tamen in locis esse plurib. diiunctis, siue quod idem est, vtrum vnitas rei intrinseca destruat, si accidentia vnus generis, plura scil. loca in ea per potentiã Dei multiplicentur. Ex quo deinde sequitur intrinsecam corporis vnitatem non destitui per locorum accidentariam pluralitatem. Ad hoc inducitur natura diuina vna, quæ sit in trib. personis. Ad hoc refertur quarta etiam ratio ibi. *4. Argum.* in thesi 7. posita, de anima rationali quæ tota est in toto & tota in singulis partibus corporis, de qua consulo vt legat Conimbr. in 2. lib. de anima q. 1. art. 6. Toletum in 2. de anima & tantisper dum absoluerit, inscitiam suam occultet, ex qua §. 89. non secus ferè de anima hominis loquitur, ac de anima bestię, ait quæ: *est quidẽ anima tota in toto corpore, vt forma quedã impartibilis ipsum suo modo informãs: vel potius NB. in ipso homine vel bestia est, tanq̃ forma in suo formato; in corpore vero tanq̃ locatũ in loco.* Et post pauca: *Anima hominis, nō est certè tota in diuersis mēbris, nisi singu-*

**Animam
hominis
totam esse
in qualibet
parte.**

singula membra corpus totū animatum esse dicamus. Heu frustra suscepti labores in te olim docendo per epistolas. Iam enim annus est & amplius multo, quod te quidam Monasterio per litteras hac de re ita allocutus sit: Primum quaero, vtrum aliquem in hac re (quod anima tota non sit in capite) sequaris authorem, vel ex desperatione bona responsionis inuendatam absona effutias. pro me pugnat vniuersus Commentatorum Latinorum, Graecorum, Arabum in 2. Aristotelis de Anima c. 2. exercitus: pro me certat pulchrè in Epistola fundamenti contra Manichæos c. 16. S. August. cum ait: Deum totum esse in mundo toto, & totum in qualibet eius parte, ita vt quod hic est, sit etiam id quod illic est. Atq; inde colligit (contra te Calvinoprædicans) sic animam, quæ forma spiritualis est, totam esse in toto & totam in qualibet parte. Sed & hoc ex te quaero (cui anima tota non est in diuersis membris, quicq; vis §. 85. omnem creaturam singularem multiplicari posse & in partes componentes dissolui) estne anima hominis tibi diuisibilis vel indiuisibilis? Si prius, etiam eam corruptibilem efficies. pars enim illa, quæ in manu est, abscissa manu, vel tenues abibit in auras, euanescetq; vel ad campos perget Elysios, alias animæ partes è corpore viuo adhuc venturas ibi præstolans, vel retrocedet in brachium, idq; cum ea animæ parte, quæ ibi ante erat, iam geminata duplicataq; informatione informabit. Sin autem indiuisibilem eam agnoscis, ergo iam tota est in toto corpore, & tota in qualibet eius parte. quod enim indiuisibile est,

est,

est, ubi unq³ est, ibi totum existit. *Vertas te quo libet, non hac euertes.* hæc ibi. Idem porro hoc etiam te presit modo. *Concedisne posse Deum auellere pedes à capite, vt tamen remaneant pedes animati similiterq³ caput? abduc cogitationem à naturali rerum cursu, de potentia Dei loquor transnaturali* (qua Dionysius præfectum caput in manibus ambulans ad locum sepulture tulit, aliaq³ similia facta sunt) *responde. si non id Deus potest, ecqua huius impotentia causa? iam ante cum continuæ partes corporis erant, vtrobique erat anima tota, idq³ virtute naturali, & si continuæ esse desinant vtrobique, omnipotenti Dei verbo conseruari nõ poterit? Quod autem inquis §. 89. nullas animæ partes esse propriè, & proinde ipsam non esse totã propriè, prout cognõrint tui tandem aliquando excitati ab aduersarijs, id præter verba nihil est. Interrogo enim te, id animæ humanæ (quomodo B. August. de Deo supra loquitur) vel ea entitas animæ, quæ est in capite, estne etiam in pede? si est, idem ergo in pluribus locis est, si non est, ergo ex alijs atque alijs entitatibus anima est composita eritque scitilis.*

G CAPVT